

Republika Srbija

MINISTARSTVO PROSVETE I NAUKE
ZAVOD ZA VREDNOVANJE KVALITETA OBRAZOVANJA I VASPITANJA
PEDAGOŠKI ZAVOD VOJVODINE

ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU OSNOVNOG OBRAZOVANJA I ODGOJA

školska 2011./2012. godina

TEST 3

HRVATSKI JEZIK

UPUTE ZA RJEŠAVANJE TESTA

Test koji trebaš riješiti ima 20 zadataka, za rješavanje je predviđeno 120 minuta. Svaki zadatak najprije pažljivo pročitaj i razmisli o tome što se u njemu traži. Prvo riješi one zadatke koji su ti lakši, a kasnije one zadatke koji su ti teži.

Požurno pročitaj tekst svakog zadatka jer je u njemu objašnjeno na koji način trebaš odgovoriti. U zadacima trebaš zaokružiti slovo ispred točnog odgovora, povezati dijelove odgovora, nešto napisati i dr.

Uvijek koristi pune nazive prilikom rješavanja zadataka, kratice nisu dozvoljene (npr. treba napisati: priložna oznaka mjesta, a ne p.o.m.).

U kvadratić koji se nalazi s desne strane zadatka nemoj ništa upisivati, to je polje u koje se upisuje broj bodova.

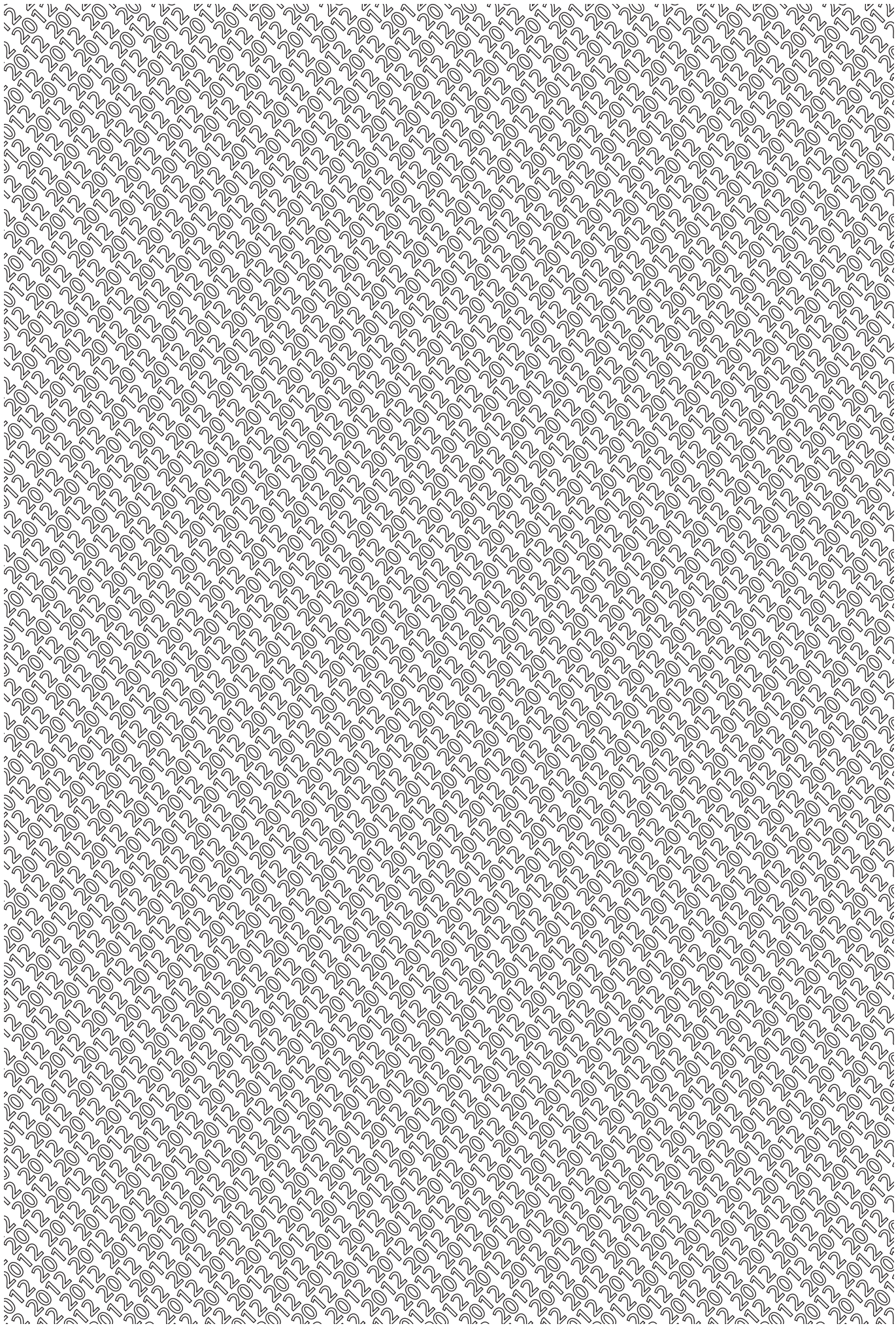
Na ovoj i posljednjoj stranici nemoj ništa upisivati.

Test moraš popuniti **kemijskom olovkom**. Tijekom rada možeš koristiti grafitnu olovku i gumicu. Zadatke rješavaj prvo grafitnom olovkom jer tako imaš mogućnost, ukoliko uočiš pogrešku, tu pogrešku ispraviti.

Prije nego što predaš test, provjeri svoje odgovore još jednom, a potom sve odgovore napiši kemijskom olovkom. Odgovor koji je napisan samo grafitnom olovkom neće biti priznat, kao ni odgovor koji je precrtavan i ispravljan kemijskom olovkom.

Ako završiš ranije, predaj test dežurnom nastavniku i tiho izađi da ne smetaš drugima.

Želimo ti puno uspjeha na ispitu!

1. Pročitaj tekst i zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

„Svaka grančica, svaka svrž okićena je bijelim snijegom i čini se kao da je od mramora, te priliči onim divnim uresima starih gotskih hramova. Sve je to u prigušenu svjetlu zimskoga dana tonulo u polutamnim sjenama, a ipak svjetlucalo nježnim bljeskom koji je strujao iz bijeloga snijega, baš kao u crkvi u predvečerje kad na tamnim zidovima dršće trag vječne luči.“

Navedeni tekst:

- a) komentira
- b) obavještava
- c) definira
- d) opisuje

2. Pročitaj tekst pa zaokruži točan odgovor.

Na Tahitiju i danas živi legenda o zdjeli svjetlosti. Legenda kaže da u zoru, uoči rođenja djeteta, Sunce napuni jednu zdjelu svojom svjetlošću. Svako dijete dobije svoju zdjelu svjetlosti da ga prati kroz život. Zdjela se puni svjetlošću sve dok je čovjekovo srce čisto i dok se ne zaprlja bahatošću, lijenošću, mržnjom, sve dok ne zavidi i nije pohlepno. Ali svaka ružna misao ili ružan čin u čovjekovu zdjelu svjetlosti ubaci po jedan kamenčić. Kad u zdjelu upadne kamenčić, on istisne malo svjetlosti. Kamenčić po kamenčić – i zdjela se polako napuni kamenjem. Za svjetlost u njoj nema mjesta. Međutim, ako čovjek požali za svojom svjetlošću i ponovno ju poželi, rješenje je vrlo jednostavno: dovoljno je odlučiti da ćeš se popraviti i istresti kamenje iz svoje zdjele. Kamenje ispadne, a zdjela se ponovno napuni svjetlošću.

Svako dijete dobije svoju zdjelu svjetlosti:

- a) da ju napuni kamenjem
- b) da iz nje pije vodu
- c) da ga prati kroz život
- d) da u njoj nosi dragocjenosti

3. Pozorno pogledaj dio stranice iz knjige Augusta Šenoe *Prosjak Luka*.

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

1855. PJESMA Suze, prva Šenoina objavljena pjesma
1860. DOPIS U Zlatnom Pragu; »Pozor«, br. 22
1861. DOPISI U Zlatnom Pragu; »Pozor«, br. 62., 135., 141., 172., 180., 256
1862. PJESME Požar. Sonet; »Glasonoša«, br. 38 Pjesme od Augusta Šenoe, »Naše gore list«, br. 34 Pjesme. Spjevao August Šenoa, »Leptir«, 1862., str. 37–45.
DOPIS Izvanjski dopis. U Zlatnom Pragu; »Pozor«, br. 40., 41., 46., 69., 75., 87., 105., 120., 140., 141., 148., 62., 163
FELJTON Vječni Žid u Zagrebu ili tri dana tuge i nevolje, »Pozor«, br. 250-251, 259-260
...

Na stranici prikazanoj u zadatku je:

- a) bibliografija
- b) kazalo
- c) pojmovnik
- d) predgovor

4. Pozorno pročitaj tekst pa zaokruži točan odgovor.

„Najveći šumski bazen hrasta lužnjaka u Hrvatskoj - Spačva, nalazi se u porječju rijeka Spačve i Studve, u Vukovarsko – srijemskoj županiji, koja zauzima dijelove povijesnih pokrajina istočne Slavonije i zapadnog Srijema. Površina mu u Hrvatskoj iznosi 39 789 ha, ali se širi spačvanski bazen prostire i na dijelu vojvođanskog Srijema i ima ukupnu površinu od 51 592,92 ha. Time predstavlja izuzetno velik pošumljeni prostor s dominantnom vrstom drveta – hrastom lužnjakom. O veličini i važnosti hrastovih šuma promatranog područja svjedoči podatak da se jedna petina svih lužnjakovih šuma u Hrvatskoj nalazi upravo u Spačvi.”

Navedeni tekst govori:

- a) o šumskom bazenu Spačva
- b) o Vukovarsko – srijemskoj županiji
- c) o rasprostiranju Srijema

5. Pozorno pročitaj tekst pa zaokruži točan odgovor.

„I dođe jesen... Ja opet zdrav i veseo i puni me bregovi bijahu. Svaku pticu poznavah u šumici kraj kuće, sa svakim stablom razgovarah. A zavidio sam i glogu i trnju i kupinju i oštracu borovice kad bih se sjetio našega patuljastog susjeda... Eh, da sam trn, kako bih ga u potaji gdje u travi dočekao i zabio se u голу petu njegove noge! Oh, da sam kupina ili glog kako bih se uhvatio za njegove tvrde ruke i ogrebao ih da bi mi sve voda zalijevala usta od milinja! Oh, da sam oštrac borovice, kako bih pogladio i pržio njegov tupi nos i njegove zagasite obraze! I kad sam na dugačkom užetu vukao našu staru, dobru kravicu plavku, kako sam zaviđao njezinom podugom okresanom rogu i njezinu dugačkom repu! Ah, kako bih trknuo u rebra našega susjeda kanonika da sam plavka! Eh, kako bih ga švignuo preko lica ovim metlastim repom!“

(Ante Kovačić, *U registraturi*, ulomak)

Na temelju pročitanoga teksta zaključuješ:

- a) da se glavni lik raduje kupinama i glogu
- b) da se glavni lik želi osvetiti svom susjedu
- c) da se glavni lik ruga kravi zbog metlastog repa
- d) da se glavni lik prisjeća prošle jeseni

6. Prepiši riječi pisanim slovima.

pas _____

škola _____

proljeće _____

7. Popuni zahtjev za izdavanje osobne iskaznice (izostavi matični broj građana).

		Obrazac 2
ZAHTJEV ZA IZDAVANJE OSOBNE ISKAZNICE		
1.	Matični broj građana	
2.	Prezime	
3.	Ime	
4.	Ime i prezime roditelja	
5.	Dan, mjesec i godina rođenja	
6.	Mjesto i država rođenja	
7.	Prebivalište i adresa stanovanja	
<p>Mjesto i datum podnošenja zahtjeva:</p> <p>_____</p> <p style="text-align: right;">Potpis podnositelja zahtjeva</p>		

8. Zaokruži slovo ispred pogrešno napisane riječi.

- a) donijela
- b) željelo
- c) voljeo
- d) sjeo

9. Pročitaj navedene osobine pa zaokruži točan odgovor.

rabe se razgodci, primjenjuje se pravopis, može se čitati

Navedene osobine pripadaju:

- a) govornom jeziku
- b) pisanom jeziku

10. Podcrtaj točno napisana imena.

- a) Osnovna škola Augusta Šenoae – osnovna škola Augusta Šenoae
- b) Nova godina – Nova Godina
- c) II. Svjetski rat – II. svjetski rat
- d) crveni križ – Crveni križ

11. Pozorno pročitaj sljedeću rečenicu i odredi rečeničnim dijelovima službu kao što je započeto.

Vrijedna gospođa Marija prodaje cvijeće na tržnici.

1. Vrijedna	a) apozicija ___
2. gospođa	b) objekt ___
3. Marija	c) atribut ___
4. prodaje	d) subjekt <u>3</u>
5. cvijeće	e) predikat ___
6. na tržnici	f) priložna oznaka ___

12. Pročitaj objašnjenje natuknice i riješi zadatak.

knjiga ž (D L knjizi, G mn knjigā)

1. **a. tisk.** više listova s tekstom ili s tekstom i slikama povezanih zajedničkim hrptom koji su namijenjeni da kao cjelina služe čitanju ili proučavanju **b. jez. knjiž.** pismo, list [*knjigu piše*]

2. **meton.** učenje, učenost, znanje **3.** ono što služi posebnoj vrsti evidencije [*poslovna knjiga; zemljišna knjiga; matična knjiga* evidencija o rođenima, vjenčanima i umrlima] **4.** knjiga koju je tko (vlast, katedra itd.) izdao u određenoj boji korica i koja se prema njima tako naziva

U jeziku književnosti riječ **knjiga** znači:

- a) pismo, list
- b) više listova s tekstom i slikama povezanih zajedničkim hrptom
- c) učenje, učenost, znanje
- d) knjiga koju je tko izdao u određenoj boji korica

13. Podcrtaj rečenicu napisanu u skladu s hrvatskim jezikom.

- a) Upisali su se u III. razred. – Upisali su se u III razred.
- b) Neko te čeka. - Netko te čeka.
- c) Da li ćeš da dođeš? – Hoćeš li doći?
- d) Dobra večer! – Dobro veče!

14. Poveži riječi iz lijevog stupca s odgovarajućom glasovnom promjenom iz desnog stupca.

U desnom stupcu jedna je glasovna promjena višak.

1) snažan ____	a) sibilizacija
2) topla ____	b) palatalizacija
3) izrađen ____	c) jotacija
4) biolozi ____	d) prelazak l u o
	e) nepostojano a

15. Pozorno pročitaj rečenice pa zaokruži slovo ispred točnih odgovora.

Buljio sam u papir, vrtio se na stolcu. Okretao olovku u ruci i grizao joj vrh. Nisam mogao napisati ni jednu riječ.

Imenice u rečenicama su:

- a) u nominativu
- b) u genitivu
- c) u dativu
- d) u akuzativu
- e) u vokativu
- f) u lokativu
- g) u instrumentalu

16. Pročitaj pjesmu Dobriše Cesarića i zaokruži točan odgovor.

Tiho, o tiho govori mi jesen

„Tiho, o tiho govori mi jesen;

Šuštanjem lišća i šapatom kiše.

Al zima srcu govori još tiše.

I kada sniježi, a spušta se tama,

u pahuljama tišina je sama.“

Pjesma Tiho, o tiho govori mi jesen pripada:

- a) epskom književnom rodu
- b) lirskom književnom rodu
- c) dramskom književnom rodu

17. U zadatku su navedeni primjeri za: dijalog, monolog, pripovijedanje i opisivanje. Uz svaki primjer napiši kojoj od tih pripovjednih tehnika pripada. Jedna pripovjedna tehnika se ponavlja.

a) „Profesorica zemljopisa – ni mlada, ni stara... Za smijeh nije znala, bar ju mi nismo vidjeli nasmi-
janu. Kosa joj je uvijek bila brižno skupljena na zatiljku...“.

b) „Orali su i kopali, sijali pšenicu i ječam, raž i heljdu, repu i kukuruz, okopavali vinograd,
kosili sijeno, otavu i otavicu (ako je bila jesen sretna i topla), i to uvijek od jutra do noći...“.

c) „Na drugom planetu? – Da.

Ima li lovaca na tom planetu? – Da.“

d) „Mislim: danas će vidjeti mržnju u mojim očima, sigurno će je vidjeti jer ju neću moći sakriti, a
neću ni htjeti. Znam, ponekad sam tvrdoglav i da me režeš ostajem pri svome. A nikad nisam bio
sigurniji u ono što sam osjećao, nego jutros.“

e) “Gdje je sunce? – pitao me odjednom.

- Iza oblaka.

- Je li uvijek tamo? I kad je oblačno?

- Uvijek.“

18. Pozorno pročitaj stihove pjesme Vladimira Vidrića *Pejzaž* pa zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Nebeski putnik mjesec

Lako je odskakivo

Nad svijetlim oblačnim rubom

I opet u nebo plivo.

Stilsko izražajno sredstvo ostvareno u navedenim stihovima je:

- a) kontrast
- b) gradacija
- c) personifikacija
- d) hiperbola

19. Pročitaj ulomak te odredi pripovjedački postupak kojim je napisan.

„Odmah povrveše vesele misli, a život mu se učini vedrijim. Bio se oslobodio okova ropstva i zločina, oslobodio društva podlih i okorjelih odmetnika od zakona, bilo mu je toplo, našao je zaklon – jednom riječju, bio je sretan.“

Pripovjedački postupak u ovom ulomku je:

- a) pripovijedanje
- b) opisivanje
- c) monolog
- d) dijalog

20. Pozorno pročitaj pjesmu Vinka Nikolića *Zvono u podne* pa zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Zvono u podne

Podne je. Gori sunce u žarkome sjaju.

I cvrče cvrčci u borovima,

što opojno vonjaju.

Osamljeni galeb kroz plavetnilo neba i mora

pronosi svoju bjelinu.

Na užarenu pijesku opružen ležim.

Javlja se zvono:

ja ne znam, da li s obližnjeg zvonika

u malenu selu,

ili iz moje Dalmacije.

Oči su natopljene morem (ili suzom, ne znam):

kroz dugu

razabirem tri svete boje.

- Hvala ti, moj Bože, za trenutak svjetlosti,

blizu zavičaja!

Ležeći na pješčanoj plaži u tuđini pjesnik je:

- a) uspoređivao svoju domovinu s mjestom u kojem živi
- b) zaboravio da je u tuđini i duhom bio u domovini
- c) sanjario o svom zavičaju, svjestan njegove udaljenosti
- d) bio zahvalan što je posjetio domovinu

Rezultat testa iz hrvatskoga jezika

Napomena: Učenici NE popunjavaju ovu stranicu!
Ovu stranicu popunjava Povjerenstvo!

Ukupni zbroj bodova

		,	
--	--	---	--

Povjerenstvo:

- _____
- _____
- _____
- _____

Broj bodova za svaki zadatak

Broj zadatka	Nepopunjeno	0 bodova	0,5 bodova	1 bod
1.	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐	☐
7.	☐	☐	☐	☐
8.	☐	☐	☐	☐
9.	☐	☐	☐	☐
10.	☐	☐	☐	☐
11.	☐	☐	☐	☐
12.	☐	☐	☐	☐
13.	☐	☐	☐	☐
14.	☐	☐	☐	☐
15.	☐	☐	☐	☐
16.	☐	☐	☐	☐
17.	☐	☐	☐	☐
18.	☐	☐	☐	☐
19.	☐	☐	☐	☐
20.	☐	☐	☐	☐

Upiši ✘ na odgovarajuće mjesto.

Identifikacijski broj (Zaporka učenika)	
Škola	
Mjesto	
Prezime i ime učenika	